

Canon New F-1:

AUTOMATIKKEN SIDDER I TILBEHØRET

Canon har fundet tiden moden til at pensionere topmodellen F-1. Mange har sikkert håbet på, at denne skæbne ikke også skulle overgå det sidste helt mekanisk styrede, professionelle 35 mm SLR-kamera på markedet. Men der er ikke desto mindre tale om så gennemgribende ændringer, at Canon New F-1 faktisk er et helt nyt kamera, trods den bibeholdte F-1 modelbetegnelse.

Af Steen Frimodt

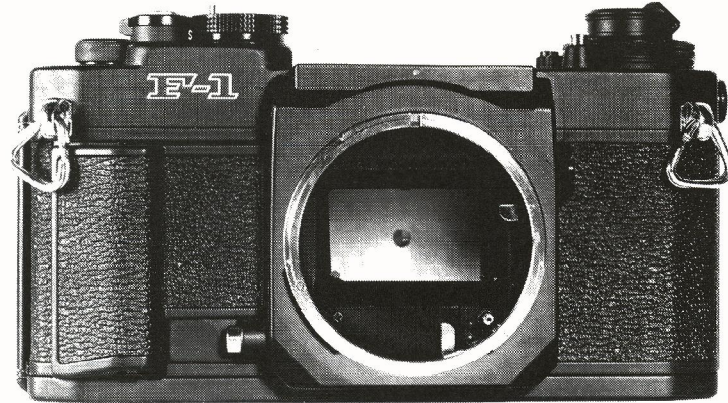
Da Canon F-1 kom på markedet for godt 10 år siden som et fuldtudviklet kamerasystem i topklasse, havde modellen et par fordele fremfor konkurrenterne F og F-2 fra Nikon. Lysmåleren var bygget ind i selve kamerahuset, så man havde mulighed for at måle lyset gennem objektivet uanset hvilken søger, der sad på huset. Mange opfattede også den moderate pletlys måling som et plus.

Men professionelle fotografer er kendt for at være særdeles konservative, når det drejer sig om valg af fotoudstyr. Det har derfor ikke kunnet undre, at man ikke uden videre udsiftede sit hidtidige kamera og tilhørende objektiver. Canon F-1 har derfor kun langsomt fået fodfæste hos de professionelle fotografer – trods sit ry for stor pålidelighed.

Hvorfor en ny F-1?

Som tiden er gået, er der sket et par store teknologiske fremskridt – især på elektronikkens område. Følsomheden på lysmålerne er forøget betydeligt. Samtidig har det vist sig, at en eller anden form for automatisk styring af lukkertid eller blænde er blevet accepteret selv af kritiske fotografer.

Der er dog ingen tvivl om, at mange professionelle fotografer har eksponeringsteknikken så meget i rygmarven, at de ofte arbejder uden lysmåler. For dem er det alt afgørende at have et gennemsolidt kamerahus, der kan fungere under næsten håbløse forhold (kulde og fugt). Canon New F-1 vil tilgodese netop denne type fotografers behov samtidig med at det kan udbygges til at dække alle andre behov.

Man begynder med det rå kamerahus. Tilbehør som søgere, matskiver og motorer bestemmer, hvordan eksponeringen kan styres.

Et virkeligt systemkamera

Når man anskaffer Canon New F-1, begynder man med et kamerahus uden søgerprisme, matskive, objektiv og motor. Valg af dette tilbehør kommer så til at afgøre hvilken type kamera, man ender med. Skal det være manuelt eller med tids- og/eller blændeautomatik? Skal lysmålingen være over hele billedfladen med centervægt, selektiv eller spot? Til forskel fra f.eks. Leica R-4 skal man altså bestemme sig på forhånd eller senere investere i ekstra tilbehør.

Lukkeren

Lukkeren er som tidligere (og som i Nikon F 3 og Pentax LX) en vandret kørende spaltelukker med gardiner af titaniumfolie. Lukkertiderne fra 1/2000-1/90 sek. (X-tid) er mekanisk styrede, mens de længere tider – op til 8 hele sek. – er elektronisk styrede. Man kombinerer altså elektronikkens nøjagtighed med mekanikkens uafhængighed af strøm fra et batteri. Lukkeren kan nemlig arbejde på de mekanisk styrede tider uden strøm.

Lukkerlyden er forholdsvis svag og man mærker ingen vibrationer i huset hverken fra den eller spejlet. En spejlopfædningslås til f.eks. makrooptagelser synes derfor at være overflødig. Lukkeren angives at skulle fungere fejlfrit i mindst 100.000 eksponeringer.

Udløserknappen virker normalt elektromagnetisk, men uden strøm overgår den automatisk til mekanisk funktion. Omkring udløserknappen sidder en ring, der kan låse aftrykket eller indkoble den elektroniske selvudløser.

Selve kamerahuset er tætnet på alle tænkelige steder og den elektroniske indmad er forseglet, så

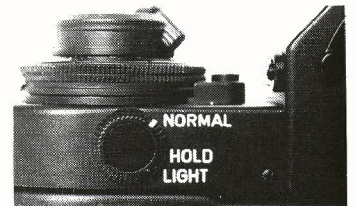
fugtighed ikke skulle være det store problem. Det hele ligger så i et særdeles robust trykstøbt letmetalhus. Topdækslet er fremstillet af tyk messing og bagdækslet af stålplade. Alle ydre metaldele er forsynet med en matsort overflade.

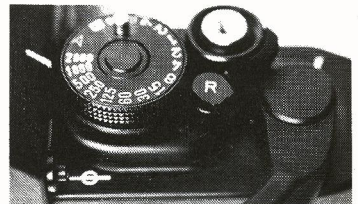
Batteridækslet giver godt greb om huset.

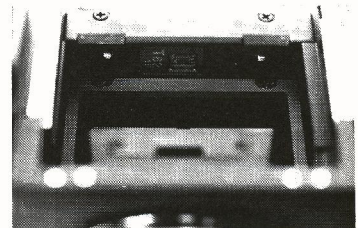
Med påsat motor eller winder opnås blændeautomatik.

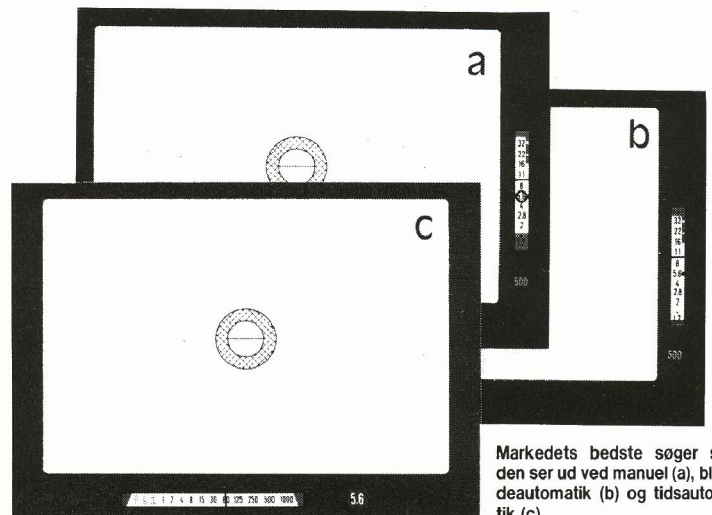
Lysmålerens funktionsvælger, knap til lukning af søgerokularet samt prismehusets frigørelsesknap.

Udløserknappen er forsynet med låsering, der også kan drejes til selvudløsning. Frigørelsesknappen »R« til returspoling og multieksposering er anbragt overst på kamerahuset. Den kan ved drejning fastlåses i nedtrykket stilling.

Lysmålerens målecelle ligger ved den ramme, matskiven hviler på. Den kan derfra »se« ind gennem et vindue i siden på matskiven.

Markedets bedste søger som den ser ud ved manuel (a), blændeautomatik (b) og tidsautomatik (c).

SLR-TEST

Kort sagt – et kamerahus, der virker utroligt robust.

Lysmålingen

Pletlysmåling har mange fordele, når man behersker eksponeringsteknikken. Men arbejder man med automatisk eksponering under en eller anden form, er det for at kunne arbejde hurtigt, hvorfor der ikke bliver tid til at vurdere motivets tonomfang. Det vil derfor her være bedst med en integralmåling – gerne med centervægt. New F-1 kan tilgodese alle fotografers behov.

En helt nyudviklet lysmålemetode lader fotocellen få lys fra et »vindue« i siden af matskiven. Den har nemlig et indstøbt gitter, der reflekterer en lille smule af lyset ud gennem vinduet. Stråledelerens størrelse og refleksionsevne bestemmer, hvordan målecellen »ser« matskiven. Det har derfor været muligt at fremstille matskiver, der giver valg mellem integralmåling med centervægt, selektivmåling (12% af feltet) og spotmåling (3%) – og alle med samme følsomhed! Man skifter måletype ved at skifte matskive og kan altså ikke som på Leica R-4 klare det med en knap. Til gengæld sparer man de hængslede hjælpespejle.

Lysmåleren aktiveres ved at trykke udløserknappen let ned. Ved at dreje knappen bag på kamerahuset til *HOLD*, er måleren aktiv i 16 sek.

Da kameraet grundlæggende er tænkt til manuel betjening, har det været oplagt at angive eksponeringsværdierne i søgeren ved hjælp

af et »gammeldags« efterfølgingsvisersystem. Indstillet lukkertid vises i et lille vindue, mens en visernål peger på anbefalet blændeindstilling. Man skal nu blot dreje på blænderingen til en lille ring, der viser indstillet blændetal, dækker pilen. Systemet arbejder helt trinløst, og jeg er ikke i tvivl om, at mange fotografer vil foretrække dette system. I svagt lys kan det være svært at se skalaen, men problemet klares nemt ved at dreje lysmålerens metodevælger til *LIGHT*. Lyset holdes tændt i 16 sek. eller til der eksponeres.

Formidabel søger

Canons nye laser-matterede matskiver stiftede jeg allerede bekendtskab med ved AE-1 Program modellen. Og jeg kan kun sige, at bedre kan det ikke gøres. Udgiven med kryds-snitbillede synes jeg er et stort plus til almindelig fotografering. Matskiven skiftes let uden brug af værktøj og der skal ikke foretages korrektion af lysmålingen i nogen tilfælde.

Nogle fotografer vil nok stadig undre sig over, at det ikke er blevet muligt at vise hele billedfeltet i søgeren – kun 94% af arealet er med. Kun Nikon klarer dette.

Lukkerautomatik

Kameraet er som nævnt grundlæggende manuelt. Man får dog »gratis« mulighed for at arbejde med automatisk lukkertidsstyring. Hvis kameraet er udstyret med standard søgeren, bliver søgerinforma-

tioner dog mørkelagt, samtidig med at lukkertidsknappen drejes til A-stillingen, hvilket betyder at man mister enhver information om den nøjagtige lukkertid.

Problemet er dog ikke større, end at man kan anskaffe den særlige AE-søger, som angiver eksponeringsinformationerne under selve søgerbilledet. Blændeindstillingen indspejles fra objektivet, mens lukkertiden angives med viserinstrument – altså også trinløst. Stiller man lukkertidsknappen tilbage på en fast lukkertid, indkobles det førnævnte visningssystem automatisk. Det eneste jeg savner her er en låseknap til eksponeringsværdierne, der kan bruges ved spotmåling og automatisk lukkertidsstyring som på Leica R-4.

Blændeautomatik

Canon var sammen med Konica det første firma, der satsede på blændeautomatik i SLR-kameraer. Især ved f.eks. sportsfotografering, hvor det er nødvendigt at arbejde hurtigt og med de hurtigste lukkertider, har dette system sine fordele. I forhold til automatisk lukkerstyring, som varetages af små elektroniske kredsløb, kræver blændeautomatikken en mekanisk overførsel af den beregnede blænde værdi til objektivet – altså ikke helt uproblematisk.

Canon har med New F-1 valgt den snedige løsning at kombinere blændeautomatik med motordrift. Med påsat motor (eller winder) vil kameraet arbejde med blændeau-

tomatik, hvis objektivets blændering sættes i A-stilling. Motoren får af kamerahuset besked på hvilken blænde værdi, objektivet skal stilles på, og sørger for at dette sker ved hjælp af en særlig koblingsmekanisme. Motoren har plads til de mekaniske dele og strøm nok til at dette kan gøres uden kompromis med robustheden. Min eneste indvending mod udformningen er, at låseknapen på objektivets blændering går så stramt, at det er svært af frigøre ringen fra A-stillingen.

Flashfotografering

Mange vil nok undre sig over, at kameraet ikke er forsynet med en særlig målecelle, der ved flashfotografering styrer flashlyset via lys, der tilbagekastes fra filmen. Både Nikon, Pentax, Olympus og Contax har set fordelene ved systemet, mens Canon angiver, at metoden ikke er tilstrækkelig nøjagtig. Men den udvendige sensor, der anvendes i Canons flashenheder, tager ikke hensyn til påsat objektiv, og heller ikke denne type blitzautomatik kan kende forskel på en hvid og en sort væg – den vil gøre dem begge grå.

Naturligvis er Canons løsning på flashfotograferingen *moderne*. I programmet indgår hele ni forskellige enheder med bl.a. kraftige stavflash og en særlig makro-flash til næroptagelser. Ved skudklar flash stilles lukkertiden automatisk på X-tid og lysmålerviseren bevæger sig til den blænde værdi, der indstilles på bagsiden af flashen.